

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗПИС НА ДЕРЕВІ

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Розпис на дереві
Викладач	Синишин Лілія Орестівна
Контактний телефон викладача	0974401515
Е-mail викладача	lilia-if@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS; 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Розпис на дереві як спеціальний предмет є вибірковою дисципліною навчального плану підготовки художників образотворчого мистецтва, а також педагогів-художників. Він є своєрідним та незамінним засобом навчальної діяльності педагога, засобом наочної демонстрації, який сприяє пізнанню сутності зображуваного, розкриттю його характерних рис і закономірностей; сприяє розвитку в учнів спостережливості, логічного та образного мислення та слугує джерелом образотворчих знань.</p> <p>Яскравою сторінкою увійшов декоративний розпис в історію культури українського народу. Початок свого розвитку цей вид народного мистецтва бере з настінного малювання, поширеного з давніх часів у селах України, особливо на Дніпропетровщині, Поділлі, Буковині. Протягом тривалого часу в кожній місцевості вироблялись свої прийоми і технічні засоби зовнішнього оздоблення сільських будівель, хатнього інтер'єру, речей побуту. Залежно від цього у кожній місцевості поступово створився свій усталений характер орнаментальних мотивів, образи яких нав'язано щедрою українською природою і, мабуть, ще щедрішою фантазією народних майстрів. З цього випливає мета вивчення курсу: є здобуття базових знань умінь і навичок, підвищення загального культурного рівня студентів та розвитку творчого потенціалу прищеплення системи знань та</p>	

практичних навиків в композиційному вирішенні виробів ДПМ, розвиток у студента професійних технологічних якостей в проектуванні.

По завершенні курсу та захисту бакалаврської роботи студент отримує кваліфікацію: «вчитель образотворчого мистецтва.»

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання дисципліни є вивчення курсу: є здобуття базових знань умінь і навичок, підвищення загального культурного рівня студентів та розвитку творчого потенціалу прищеплення системи знань та практичних навиків в композиційному вирішенні виробів ДПМ, розвиток у студента професійних технологічних якостей в проектуванні.

Завдання:

- підготовка фахівця з належним рівнем теоретичної та практичної майстерності шляхом надання студентам загальних уявлень про пластичні та декоративні можливості кераміки і дерева та особливості дизайну керамічних і дерев'яних виробів;

- ознайомлення студентів з художній строем орнаменту в процесі вивчення основних видів декоративно-прикладного мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- основні етапи розвитку декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, усвідомлення особливостей різновидів;
- сучасні техніками і матеріалами, методами створення виробів декоративно-прикладного мистецтва, виконання пошукових ескізів та композиційних вирішень;
- виховання готовності до проектної діяльності та виконання в матеріалі виробів із застосуванням сучасних технік і матеріалів.

Вміти:

- застосовувати набуті знання, практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі декоративно-прикладного мистецтва та дизайну та методик їх навчання;
- технічні та технологічні аспекти та техніку безпеки при виконанні дерев'яної пластики;
- фахово оцінити твори плоско-рельєфної пластики.

4. Результати навчання (компетентності)

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю.
- здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі.
- здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.
- здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання.
- здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні

способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.

- Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.
- Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.
- Здатність до практичної художньої діяльності.
- Здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань.
- Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.
- Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.
- Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках).
- Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості.
- Здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів.
- Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання з навчальної дисципліни:

- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах
- розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності
- володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання
- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва
- виховання здатності сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття		Загальна кількість годинам			
Лекції		6			
практичні		54			
самостійна робота		120			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий		
5	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	3	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Історія розвитку художнього розпису на дереві.	лекційне	[3, 4, 9, 28]	Вивч. іл. матер.,4год.		
Тема 2. Матеріал, технологія виготовлення і техніки декорування виробів художнього розпису на дереві.	лекційне	[16, 24, 30, 31]	Вивч. іл. матер.,4год.		
Тема 3. Елементи та мотиви художнього розпису на дереві.	лекційне	[5, 8, 9, 10]	Вивч. іл. матер.,4год.		
Тема 4. Дослідження проблеми розвитку художнього розпису на дереві в мистецтвознавстві: етнографічні основи, методологія, художні позиції.	практичне	[16, 17, 24]	Створення ескізу, 2 год.	5 б.	протягом тижня
Тема 5. Традиції та інновації в дпм художнього розпису на дереві.	практичне	[16, 21, 19, 27]	Створення граф. елемента, 2 год.	5 б.	протягом тижня
Тема 6. Композиційні особливості формотворення виробів	практичне	[11, 16]	Створення граф. композ., 2 год.	5 б.	протягом тижня
Тема 7. Структурно-колористичний аналіз, визначення концепції виробу.	практичне	[16, 23]	Створення граф. елемента, 2 год.	5 б.	протягом тижня
Тема 8. Етапи	практичне	[16, 21]	Створення	5 б.	протягом

проектування художніх виробів.			граф. композ., 2 год.		тижня
Тема 9.Проектування в процесі художнього конструювання декоративного виробу.	практичне	[8, 9]	Створення граф. елемента, 2 год.	5 б.	протягом тижня
Тема 10. Сучасні тенденції в проектуванні та виготовленні декоративних виробів.	практичне	[16, 27]	Створення граф. композ., 2 год.	5 б.	протягом тижня
Тема 11. Робота в матеріалі.	практичне	[16, 23]	Створення граф. елемента, 2 год.	10 б.	протягом тижня
Тема 12. Опоряджувальні роботи.	практичне	[16, 21]	Створення граф. композ., 2 год.	5 б.	протягом тижня
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичних та самостійних робіт.				
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.				
Семінарські (практичні) заняття	навчальним планом не передбачені				
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку й екзамену. Залік проводиться за результатами поточного оцінювання поетапності практичних робіт та у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Екзамен проводиться у комбінованій формі;				

	<ul style="list-style-type: none"> – у письмово-усній формі; – та модульного контролю. <p>Модульний контроль проводиться у формі суми балів за:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання практичних занять; – контрольну роботу; – оцінювання КСР. <p>Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом.</p>
7. Політика курсу	
<p>Вивчення художнього розпису на дереві як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. В процесі навчання студент вміє розрізняти розрізняти стилі та напрямки в декоративно-прикладному мистецтві; аналізувати сучасні художні твори мистецтва. Принципи навчання базуються на поступовому засвоєнні навичок студентів з аналізу об'єктивних закономірностей організації художнього розпису на дереві.</p> <p>Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. У випадку порушень – реагування згідно положень https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проєктів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – 272 с. 2. Беренштейн Б.М. Традиция и закон: два парадокса. М. 3. Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво. Історія, теорія, практика: Збірник наукових праць. Випуск 4. – Львів, 1993 4. Захарчук-Чугай Р.В. Народне декоративне мистецтво Українського Полісся. Чорнобильщина / Р.В.Захарчук-Чугай. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2007. — 336с., іл. 5. Китова С. А. Полотняний літопис України. Семантика орнаменту українського рушника / Китова С. А. Черкаси; Брама, 2003, - 224с. 6. Курилич М. Гуцульський орнамент / Курилич Михайло. — К.: ЛК Майстер, УВЙ, 2001. — 127 с. 7. Кучерюк Д.Ю. Естетичне сприйняття предметного середовища. – К.: Наук. думка. 1973. 	

– 143 с.

8. Сидорович І. Й. Орнамент народних тканин західних земель України ХІХ і початку ХХ ст./ Сидорович І. Й. В кн. Матеріали з етнографії та мистецтва. К.: Вид-во Акад. Наук. УРСР, 1959.
9. Тимків Б. М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова / Тимків Богдан. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010. – 312 с.
10. Шевченко Є. І. Українська народна тканина / Шевченко Є. І. – К.: Артанія, 1999. – 416с. іл.
11. Шпара П.Е., Шпара И.П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования: учебное пособие для вузов. – 3-е изд. – К.: Высшая шк. 1989. – 247с.
12. Юрченко І. А. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія / І. Я. Юрченко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 368с.
13. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
14. Наукова бібліотека Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
15. Івано-Франківська універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка.
16. Державний архів Івано-Франківської області.
17. Фонди та музейні збірки Коломийського музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського.
18. Фонди та музейні збірки Івано-Франківського обласного художнього музею.
19. Фонди та музейні збірки Івано-Франківського краєзнавчого музею.
20. Фонди та музейні збірки Львівського музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України.
21. В. Кравец, В. Кухаренко Вопросы формирования информационной культуры/джерело доступу: http://www.e-oe.ru/sod/00/4_00/ku.html
22. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
23. Рукотвори. Народне мистецтво online. (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://www.rukotvory.com.ua>

Викладач доц. Синишин Л. О._____

